

σπλαγχνη μητέρα!»—Έντεῦθεν ἄλλη σοβαρὰ προβάλλει νύμφη μελανείμων ἡ Μακεδονία. Πίπτει ἀσθμαίνουσα ἐνώπιον τοῦ γέροντος καὶ κλαίει, κλαίει γοερῶς· «κλάψε με Πάτερ μου καὶ σὺ, τῷ λέγει, καὶ λυπήσου τὴν ἀτυχὴν σου κόρην, ἕνα θηριὸν κατέβη ἐκεῖ, νά το—ζητεῖ νά με ἀρπάσῃ! καὶ ἡ Μητέρα; . . . φεῦ! ἀκοῦς πῶς τραγωδοῦν ἐκεῖ, πῶς χαίρονται ἐκεῖ κάτω; Κ' ἐγὼ ἡ ῥύσηνος τριπλὰς φέρω ἀλύσσοις!»—«Αἶ, μὴ κλαίετε Σεῖς, τρίτη φωνάζει ἀπὸ μακρὰν τοῦ Αἵμου ἡ μητέρα, ἐγὼ καὶ ἡ ἄλλη ἐκεῖ ἡ ἀδελφὴ Ἀλβανία, μήτε μακρόθεν βλέπομεν τῆς Ἑλευθερίας τὸν εὐθαλὴ παράδεισον, ἐν ᾧ σεῖς μὲ ἐν ἀκόμῃ βῆμα φθάνετε, εἰς τοῦτον νά ἐμβῇτε· ἀφήσατε νά κλαῦσωμεν ἡμεῖς καὶ ἡ Ἰδὴ ὅπου μακρόθεν μᾶς χαιρετᾷ ἡ πολὺδάκρυς τῆς Κρήτης ἡ θυγάτηρ». Τότε ὁ Γέρο-Ὁλύμπος πνίγει τὰ δάκρυά του, ὑψοῦται ὀργίλος μέχρι τῶν νεφελῶν καὶ τὰς δεσμίους νύμφας ὀρθώνει ἐμπροσθέν του. «Ἐκεῖ, ἐκεῖ ταῖς λέγει, βλέπετε μακρὰν τὸν Παρθενῶνα; ἐκεῖ μὲ μίαν φωνὴν ὡς τὴν φωνὴν τοῦ κεραυνοῦ ἄς φωνάζωμεν πρὸς τὴν τοῦ Κέκροπος ἀστοργὸν θυγατέρα. «Γιὰ τί μᾶς ἀφ' ἡ κατε' μᾶς;» φώναξε, Ἰδὴ μου καὶ Σὺ, ὅλοι μαζὺ ἄς φωνάζωμεν. «Γιὰ τί μᾶς ἀφ' ἡ κατε' μᾶς;» Πλὴν φεῦ! οὐδεμίαν ἀπόκρισιν! Μητέρα ποῦ εἰς ἐραστῶν ἐρρίφθη τὰς ἀγκάλας δὲν εἶναι πλέον ἐλευθέρᾳ ν' ἀκούσῃ τὸ παράπονον τῶν ὀρφανῶν τῆς θυγατέρων· δὲν τὰ πονεῖ, καὶ ἡ μωρὰ δὲν βλέπει πῶς ἐκεῖνοι, μὲ δόλον προσπαθοῦν αὐτὰς νά τῆς ἀρπάσουν. Φωνάζει ὁ Γέρο-Ὁλύμπος καὶ αἱ δυστυχεῖς μαζὺ του, πλὴν μᾶτην με τὰς ἀσραπὰς ἐνώνει τὴν φωνὴν του· μόνον οἱ κάμποι καὶ οἱ βουνοὶ, λειμῶνες καὶ λαγκάδια ἀντιλαλοῦν τὸν ὀλιθερόν ἐκεῖνον στεναγμὸν τῶν καὶ πανταχοῦ ἀκοῦετε μία μόνῃ ἀντιβόῃ, «Γιὰ τί μᾶς ἀφ' ἡ κατε' μᾶς;» βλέπετε; αὐτὴν ἰδὼν τὴν ὀλιθερὰν σκηνὴν ὁ ἀρτιγενὴς ἄγγελος τὸ μόλις ἀνχεῖλαν νέον ἔτος, ρίπτει τὸν κλάδον τῆς ἐλαίας, ὃν ἔφερε καὶ πετᾷ εἰς τὴν ῥάχην τοῦ Ὁλύμπου· λαμβάνει δάφνης στεφάνους καὶ ἔρχεται· ἰδοὺ προβαίνει σκυθρωπὸν εἰς τὴν ἀνάλκῃτον τοῦ Ὑμηττοῦ κορυφὴν· δὲν παίζει, δὲν σκιρτᾷ, ὡς τόσα ἄλλα πρὸ αὐτοῦ ἤρχοντο καὶ ἐχαιρέτων τὴν Ἀκρόπολιν μετὰ παιδικῆς χαρᾶς. Εἶναι σοβαρὸν—τὸ βλέπετε; ἔχει ὕψος ἀνδρὸς ἔχοντος ἀπόφασιν· τινὰ στρέφει δεξιὰ ὀργίλον βλέμμα, καὶ νομίζει τις, ὅτι διακρίνει εἰς τὸ συνωρρωμένον του μέτωπον κεχαραγμένην τὴν σταθερὰν ἀπόφασιν, νά

ἐκτελέσῃ τὸ ἡμιτελὲς ἔργον, ὅπερ ἄφησεν εἰς αὐτὸ κληρονομίαν τὸ ἀπελθόν εἰς τὴν αἰωνιότητα ἔτος.

ΖΩΗ ΓΚΙΚΑ.

ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΒΛΑΣΦΗΜΙΑΣ.

Ὁ Χρυσόστομος προτείνει ἰδιαιτέρην τινὰ μέθοδον πρὸς διευκόλυνσιν τῆς ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τῆς ἑξέως τῶν βλασφημιῶν. «Θέλεις νά μάθῃς, λέγει ὁ πατὴρ οὗτος, τίνι τρόπῳ δύνασαι νά ἀπαλλαγῇς τῆς κακῆς ἑξέως τοῦ βλασφημεῖν; Θά σοῦ εἰπῇ ἕνα τρόπον, τὸν ὁποῖον ἐὰν μεταχειρισθῇς, βεβαίως θ' ἀποβῇ λυσιτελής. Ὁπότε δὴποτε εὐρεθῇς εἰς τὴν θέσιν νά ἴδῃς φεύγουσαν ἐκ τῶν χειλέων σου βλασφημίαν, τιμώρησον σεαυτὸν διὰ τῆς στερητέως τοῦ φαγητοῦ. Τοιαύτη πορεία, καίτοι ἐνοχλητικὴ εἰς τὴν σάρκα, ἔσται ἐπωφελὴς εἰς τὸ πνεῦμα, καὶ θέλει ἐπιφέρει ταχεῖαν διόρθωσιν· διότι ἡ γλῶττα δὲν ἔχει ἀνάγκην ἄλλης παραινέσεως ὅπως ἀποτραπῇ τῆς βλασφημίας, ἐὰν τιμωρηθῇ διὰ τῆς πείνης καὶ δίψης· διὰ τὰς προτέρας αὐτῆς παραβάσεις, καὶ ἐὰν γινώσκῃ ὅτι θέλει τιμωρηθῇ πάλιν ἐὰν ποτὲ διαπράξῃ τὸ αὐτὸ ἔγκλημα εἰς τὸ ἑξῆς».

ΟΙ ΑΡΧΑΙΟΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΙ ΚΑΙ Ο ΠΟΛΕΜΟΣ.

Τὸ ἀπολύτως ἀσυμβιβαστον τοῦ πολέμου πρὸς τὸ εὐαγγέλιον ἦτο ἡ ἐπικρατοῦσα δόξα τῶν ἀρχαίων χριστιανῶν. Ἰουστίνος ὁ Μάρτυς, 140 μ. Χ. παραθέτων τὴν προφητείαν τοῦ Ἰσαΐα (Β', δ) λέγει: «Ὅτι ταῦτα παρήλθον δύνασθε ἀμέσως νά πεισθῇτε· διότι ἡμεῖς οἵτινες εἴμεθα ποτὲ φονεῖς ἀλλήλων οὐδόλως νῦν κατὰ τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν μαχόμεθα». Ὁ Εἰρηναῖος 167 μ. Χ. συζητεῖ τὴν αὐτὴν προφητείαν καὶ ἀποδεικνύει τὴν σχέσιν αὐτῆς πρὸς τὴν Σωτῆρα ἡμῶν διὰ τοῦ γεγονότος ὅτι οἱ ὀπαδοὶ τοῦ Ἰησοῦ ἐθήκαν εἰς ἀχρηστίαν τὰ ὅπλα τοῦ πολέμου, καὶ δὲν ἐγίνωσκον πλέον πῶς νά μάχωνται. Ὁ Τερτυλλιανὸς 200 μ. Χ. τῶνόντι, μνημονεύει περὶ Χριστιανῶν οἵτινες ἦσαν ἐνησχολημένοι εἰς στρατιωτικὰ ἔργα· ἀλλ' ἐν ἐτέρᾳ περιπτώσει, πληροφορεῖ ἡμᾶς ὅτι πολλοὶ στρατιῶται ἐγκατέλιπον τὰ ἔργα ταῦτα ὡς δεχθέντες τὸν Χριστιανισμόν, καὶ ἐπανειλημμένως ἀναφέρει τὴν ἰδίαν αὐτοῦ γνώμην ὅτι οἰαδὴποτε μετοχὴ εἰς τὸν πόλεμον, εἶναι παράνομος διὰ τοὺς εἰς Χριστὸν πιστεύοντας, οὐ μόνον ἕνεκα τῶν εἰδωλολατρικῶν ἑξέων τῶν Ῥωμαίων στρατιωτῶν, ἀλλὰ διότι ὁ Χριστὸς ἀπηγόρευσε τὴν χρῆσιν τοῦ ξίφους καὶ τὴν ἐκδίκησιν τῶν ὑβρεων. Ὁ Ὀριγένης 230 μ. Χ. ἐν τῇ συγγραφῇ αὐτοῦ κατὰ τοῦ Κέλσου, λέγει: «Οὐδέποτε πλέον ἡμεῖς λαμβάνομεν τὸ ξίφος κατ' οὐδενὸς ἔθνους, οὐδὲ μαθηθάνομεν πλέον νά πολεμοῦμεν. Κατέστημεν χάρις τῷ Ἰησοῦ τέκνα εἰρήνης. Διὰ τῶν προσευχῶν ἡμῶν πολεμοῦμεν διὰ τὸν βασιλεῆ ἡμῶν ἀπειδῶς ἀλλ' οὐδόλως μετεχόμεν τῶν πολέμων αὐτοῦ, καίτοι παραινεῖ ἡμᾶς πρὸς τοῦτο».